

конкретного виробництва та вимог роботодавця; забезпечення роботодавця інформацією про професійно-кваліфікаційний склад кожного випускника тощо. Але, щоб досягти найкращих результатів, потрібні нові підходи до надання послуг випускникам та роботодавцям, організації профорієнтаційної діяльності, зміни технології співпраці.

Підвищення якості освітніх послуг, що надаються випускникам, неможливе без вдосконалення взаємодії з роботодавцями. Роботодавець залишається для університетів таким же першочерговим партнером, як і безробітний випускник. З іншого боку, він визначає замовлення на робочу силу й ситуацію на ринку праці взагалі.

В основному, ринок праці поповнюють спеціалісти з вищою освітою. Передбачаючи пріоритетність інтересів і потреб роботодавців, вищі навчальні заклади ставлять за мету реально підвищувати рівень працевлаштування. Високі вимоги роботодавців до рівня кваліфікації робітників актуалізують проблему якості навчання студентів.

Л. В. Корват, старш. викл.,
кафедра педагогіки та психології

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ КНЕУ ЯК ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Однією з найбільш цінних якостей сучасного фахівця є його здатність до творчості та інновацій у конкретній сфері професійної діяльності. Хоча творчість за своєю суттю є культурно-історичним явищем, однак, вона має певні психологічні аспекти, які передбачають наявність у особистості певних здібностей, мотивів, знань, умінь, завдяки яким створюється такий продукт, що відмічається новизною, оригінальністю, унікальністю.

Психолого-педагогічна підготовка студентів КНЕУ як складова професійної підготовки має потужний потенціал для формування навичок та умінь творчої діяльності студентів. З однієї сторони, студенти знайомляться з творчістю як психологічним про-

цесом, який має свою структуру, закономірності, особливості. З другої сторони, особистість має можливість прямо або опосередковано пізнати свій творчий потенціал шляхом психодіагностичних процедур. З третьої сторони, студенти включені в такі дидактичні умови, які сприяють оволодінню знаннями, уміннями, навичками творчої діяльності, тобто формування досвіду творчої діяльності. При цьому роль кожного аспекту є надзвичайно важливою.

Відомий дидакт І. Я. Лернер указував, що зміст навчання має включати такі можливі способи творчої діяльності: 1) самостійне перенесення раніше засвоєних знань та умінь у нову ситуацію; 2) виокремлення нової проблеми в знайомій ситуації або в новій функції об'єкта; 3) вирізнення альтернативних варіантів розв'язання проблем; 4) комбінування раніше відомих способів у новий. А більшість учених-педагогів творчу навчальну діяльність за критерієм «рівень засвоєння знань» відносять до найвищого рівня, досягнення якого є можливим лише за певних дидактичних умов та зусиль як зі сторони педагога, так і студентів. Наявність елементів творчості у навчальній діяльності студентів має бути закладена у дидактичні завдання.

С. О. Сисоєва виділяє такі види творчих завдань у навчанні:

- задачі на виявлення протиріч — передбачають самостійний пошук невідомих закономірностей та засобів діяльності;
- задачі з відсутністю повної інформації — мають чітко поставлену мету, однак не вказують на засоби її досягнення;
- задачі на прогнозування — передбачають висування гіпотез, прогресивні та регресивні екстраполяції, оригінальні ідеї;
- задачі на оптимізацію — пошук оптимального розв'язку, засобів діяльності;
- задачі на рецензування — критичний аналіз прочитаного, виявлення помилок, оцінку процесу та результату діяльності;
- задачі на розробку алгоритмічних та евристичних розпоряджень;
- логічні задачі — аналітично-синтетичні задачі на встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

Різні типи задач сприяють розвитку тих чи тих якостей особистості, що забезпечують у подальшому успішну творчу діяльність людини.

Програма психолого-педагогічної підготовки студентів КНЕУ розроблена таким чином, що її зміст, форми і методи навчання у своїй більшості спрямовані на реалізацію творчої навчальної роботи студентів. Якщо проаналізувати цей аспект організації пси-

холого-педагогічної підготовки студентів, то, зокрема, можна констатувати, що найбільш сприятливими для творчої навчальної діяльності студентів є застосування таких методів, як дискусія, аналіз ситуацій, мозковий штурм, дидактична гра. А під час роботи в аудиторії творчі завдання найбільш ефективно реалізуються у роботі малих груп, що дає можливість кожному окремому студенту спостерігати та обмінюватися досвідом творчої діяльності з одногрупниками.

У дидактиці завдання, що ініціюють творчу діяльність, називають продуктивними. Хоча навчальний процес у своїй більшості є насиченим завданнями репродуктивними, спрямованими на засвоєння та відтворення знань, умінь, навичок, слід враховувати, що як творчість неможлива без рутини, так і в найбільш рутинній роботі є місце для елементів творчості.

О. В. Корчевна, канд. психол. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці

ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В умовах конкуренції на ринку праці випускник вищої школи потребує не лише високого кваліфікаційного рівня. Ринкові умови діяльності підприємств та організацій, з одного боку, і збільшення кількості ВНЗ, які готують фахівців, з іншого, ставлять випускників відповідної професійної спеціалізації в жорсткі умови конкуренції на ринку праці. Досягти успіху вони можуть лише за умов набуття не тільки спеціальних знань та навичок у конкретній професійній області, але і певні особистісні якості, знання своїх слібких та сильних сторін, розуміння вимог роботодавців, орієнтація в законах ринка праці. Перелічені складові успіху визначають *професійну компетентність (ПК)* майбутніх спеціалістів, що розуміється як інтегративна характеристика якостей людини, що дозволяє їй ефективно вирішувати професійні завдання у відповідності із посадою, яку вона обіймає або планує обіймати.